

WINTERVIS MEKKA

EEN DAGJE ELBURG

Tekst & foto's: Jan van Schendel

Mandy en Twan Swart behoren allebei tot het groepje jonge 'topvissers in de dop'. Dat is best bijzonder voor een tweeling. Ze wonen niet zo ver bij me vandaan en ik vind het altijd prachtig om te zien hoe snel ze zich verder ontwikkelen. We hadden al een tijdje geleden afgesproken om een keer een dagje naar Elburg te gaan, het 'Mekka' van de Nederlandse jachthavenvisserij. Nu kwam het er eindelijk van en we hadden werkelijk geen mooiere dag kunnen uitkiezen!

De haven van Elburg is werkelijk een bijzondere plek om te vissen in deze tijd van het jaar. Ieder jaar komen hier enorme scholen vis tezamen om te overwinteren. Vanaf het najaar tot aan het begin van het voorjaar kun je hier schitterende visdagen beleven. Normaal gesproken zijn dat voor mij altijd wedstrijddagen, maar in deze coronatijden even niet.

De situatie is hier ideaal. Gezien vanaf het Veluwemeer, waarmee deze jachthaven in verbinding staat, heb je een lang 'aanloopkanaal' dat uiteindelijk uitkomt bij de jachthaven die pal tegen het stadje ligt. Vanaf begin november wordt er overal echt goed gevangen. Naarmate de winter in zicht komt zie je vaak dat meer en meer vis nog wat dieper de haven in trekt. Dat zal ook te maken hebben

met de aalscholvers, die natuurlijk ook perfect weten dat hier veel vis zit, maar die ook schuw zijn en zoveel mogelijk weg blijven van drukte en mensen.

Er zijn in deze periode altijd wel behoorlijk wat vissers, maar wat ik nu zag sloeg alles. Er waren vandaag toch wel minimaal vijftig of zestig vissers aan het vissen, zowel witvissers als ook roofvissers! Misschien nog wel het meest opvallend was het grote aantal jonge vissers. Prachtig en nog maar eens het beste bewijs dat onze jeugd heus wel vissen wil. Als er maar iets te vangen is!

REGEN VAN VIS

Mandy en Twan vissen vandaag op een plek diep in de haven waar je gewoon op de kade zit, dus niet op de steigers. Het is goed dat we vroeg

Twan Swart met een wintervoorn waar Elburg zo bekend om staat.

Vanaf het najaar tot aan het begin van het voorjaar kun je hier schitterende visdagen beleven

Meer hoeft het niet te zijn!

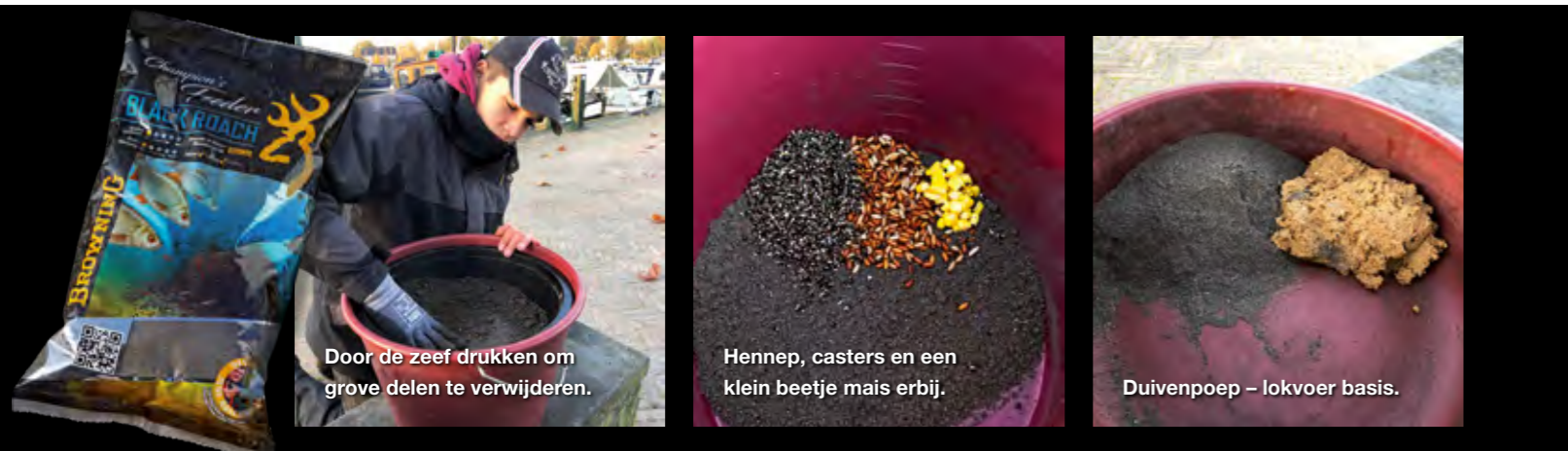
aanwezig is. Toch zie ik hier voor het eerst een nieuw fenomeen: jagende roofbleien aan de oppervlakte. Regelmatig wordt de relatieve rust verstoord door roofbleien die midden tussen alle kringetjes schieten en met hun staart in het rond slaan. In het buitenland zie je dat vaker; op deze wijze worden de vele alvers voor even verdoofd en kunnen ze hen probleemloos pakken en opeten. Hier proberen ze dus precies hetzelfde te doen, maar dan met de voorns en blikken.

DUIVENPOEP VOER

Zowel Mandy als Twan vissen vaak in jachthavens en hun aanpak voor vandaag verbaast me totaal niet. Ze gebruiken lokvoer, maar zeker niet in grote hoeveelheden. Het gebruikte voer is simpel maar wel rijk. Een kilo droog lokaas, Browning Champion's Feeder Black Roach, wordt vermengd met zoveel mogelijk verse duivenmest. Die duivenmest is wat vochtig en in plaats van water wordt simpelweg de mest gebruikt om het lokvoer de juiste bevochtiging te geven. Daarna wordt het geheel door een 3 mm voerzeef gedrukt. Hierdoor blijven wat veertjes achter en wat wel door de zeef is gegaan resulteert in een prachtig werkzaam lokvoer dat toch goed bindt. Bij het begin van de sessie worden slechts vier of vijf balletjes aange-

aanwezig zijn, want de oever is even na onze aankomst volledig bezet. We hoeven niet lang te twijfelen of er vis gevangen zal worden. Op deze hele

frisse ochtend lijkt het op het water wel of het regent. Wat zit hier toch ongelooflijk veel vis! Het is algemeen bekend dat hier ook heel veel roofvis

Door de zeef drukken om grove delen te verwijderen.

Hennep, casters en een klein beetje mais erbij.

Duivenpoep – lokvoer basis.

Logischerwijze is zo'n witvishotspot ook een trekpleister voor roofvis...

voerd, waarin wel gekiemde hennep, casters en ook wat maiskorrels vermengd zijn. Verder wordt er de gehele dag geen kruimel lokvoer bijgevoerd. Echter losse gekiemde hennep en casters zoveel te meer. Niet in grote hoeveelheden, maar wel constant, dan heb ik het over iedere minuut, zakt er aas naar beneden. De perfecte voertactiek voor dit soort wateren. Mits de vis aanwezig is komt er zo alleen maar meer en meer vis op de voerstek zonder die vissen te overvoeren.

ZELF IN DE HAND

Spreek je in wedstrijdterminen, dan moet men hier zogenoemd 'in de hand vissen'. Het zogenoemde 'stekend' vissen is gewoon niet snel genoeg en tijdens wedstrijden draait alles juist om die snelheid. Niet alleen letterlijk snelheid trouwens. Het gaat natuurlijk om de maximale effectiviteit, maar hoe bereik je dat? Natuurlijk door alles zo snel mogelijk te doen, maar wel op een gecontroleerde manier. Bijvoorbeeld zo min

GEKIEMD HENNEPZAAD

Je hebt gekiemde hennep en je hebt fantastisch gekiemde hennep waarvan hier een voorbeeld. Bijna iedere korrel is gekiemd. Ik vraag Twan hoe hij deze hennep gekiemd heeft en hij vertelt me dat eerst de korrels een dag lang zijn geweekt. Daarna alles aan de kook brengen, waarna op dat moment het vuur zodanig wordt teruggebracht dat het geheel net tegen het kookpunt blijft door pruttelen. Op het moment dat genoeg korrels geopend zijn wordt al het kookwater afgegoten en de hennep in koud water in de koeling gezet. Dat laatste heet de hennep 'laten schrikken'. Dit opent de korrel nog eens wat meer. Tja, beter als hier op de foto is te zien wordt het niet! Houd wel rekening met het volgende: hoe groter de korrel is, hoe zwaarder deze zal zijn en des te sneller deze zinkt. Echter, hoe groter de korrel, des te slechter deze kiemt. Heb je een goed kiemende hennep, dan kun je het beste meteen wat extra zakken gaan halen. Vaak zijn de korrels iets kleiner, waardoor kleinere vissen tijdens het zakken het gemakkelijker kunnen onderscheppen. Dit probleem is vaak te tackelen door simpelweg iets minder vaak bij te voeren, maar dan wel telkens wat meer in één keer.

Regelmatig los aas bijvoeren is essentieel!

STAANDE HAAK OF OP DE BODEM?

Voor Twan en Mandy geldt meestal een gouden stelregel. Je begint te vissen pal tegen de bodem en wanneer je teveel aanbeten mist schuif je de dobber iets omhoog, waardoor je juist op de bodem vist. De aanbeten worden daardoor net iets trager en zie je bovendien net een fractie later; de vis heeft het aas dan net wat beter te pakken. Wanneer je minder aanbeten krijgt loont het vaak om ook die dobber eens iets ondieper te schuiven. Het zal niet de eerste keer zijn dat alle vissen een eindje boven de bodem azen!

mogelijk aanbeten missen; het juiste materiaal gebruiken, waardoor je zo weinig mogelijk verspeelt, is erg belangrijk. Deze aspecten heb je zelf in de hand!

Over het juiste materiaal: gebruik haken die een relatief stevige visserij aan kunnen en de goede dikte nylon waarmee je geraffineerd en tegelijkertijd snel genoeg kunt vissen.

Eerlijk is eerlijk, ik zag van beide Swartjes een ware masterclass vandaag

Misschien wel het meest belangrijk: het elastiek. Die moet precies soepel genoeg afgesteld zijn om de vissen niet te lossen bij het zetten van de haak en toch ook strak genoeg staan om relatief grote vissen uit het water te kunnen tillen. Het gaat allemaal om de juiste balans! Meer dan bij welke andere visserij is het ook belangrijk om op de juiste diepte te vissen en de maximale beetregistratie te verkrijgen. De pencil-dobbers die Mandy en Twan allebei gebruiken zijn daarop aangepast. Van de bovenantenne is de helft zwart en de (bovenste) helft rood gekleurd. Zo is werkelijk de kleinste dobberbeweging maximaal te zien. De onderlijnen die ze gebruiken zijn niet langer dan 15 centimeter, en wanneer er ergens veel kleine vis wordt gevangen vaak nog korter. Voor zwaardere dobbers gebruiken ze een loodmontage met een olivette-loodje, dat aan weerszijden vast is

gezet met enkele loodhagels, en met daaronder enkele valloodjes. Bij het gebruik van lichtere dobbers, 1 gram of minder, worden uitsluitend loodhagels op de vislijn gezet. De tuigjes in hun viskist zijn met losse hagels op de standaardmanier op de lijn geknepen, dus een ketting dat het hoofdlood vormt, met daaronder enkele valloodjes. Deze valloodjes geven je ook de mogelijkheid om wat dichter bij de haak te schuiven. Dat is met name handig wanneer het aas tijdens het zakken te vaak wordt onderschept door kleine visjes; iets dat vaak gebeurt bij dit soort visserij. Eerlijk is eerlijk, ik zag van beide Swartjes een ware masterclass vandaag. In de directe omgeving van de woonplaats van Mandy en Twan zijn verschillende goede jachthavens waarin ze vaak vissen. Zo hebben ze inmiddels al veel ervaring opgedaan met dit soort visserij en dat is goed te zien op een dag als vandaag.

Op de juiste manier ingezet levert dit soort juweeltjes je gewoon bij iedere gelegenheid een berg extra vissen op.

PRACHTIGE WHIP HENGELS

Zowel Mandy als Twan vissen vandaag met de nieuwe Browning Sphere Silverlite System Whip. Wat een schitterende hengels voor dit soort visserij! Om eerlijk te zijn, ik heb nog nooit iets gezien dat ook maar in de buurt komt zelfs. Toen ik deze hengels zag gingen mijn gedachten onmiddellijk terug naar de vele wedstrijden die ik altijd heb gevestigd in jachthavens, maar ook in Denemarken en Ierland, en waarbij je gewoon heel vaak met een lange opslag 'in de hand' viste. En wat te denken van het Duitse Silokanaal bij Brandenburg, waar onze nationale teams ervaring opdeden met het zogenaamd 'lang-lang vissen', wat gewoon precies hetzelfde is. Vaak vis je dan, in tegenstelling tot vandaag, best ver uit de oever en heb je minimaal acht of negen meter lange hengels nodig. Het vissen wordt dan altijd bemoeilijkt door het gewicht van de hengel. De Silverlite Whips wegen op acht meter slechts 235 gram en op tien meter slechts 350 gram, dat is echt ongelooflijk! En dat alles bij een ongelooflijke dunne diameter, vergelijkbaar met een derde of vierde hengeldeel van een normale hengel. Bovendien zijn deze hengels ook nog eens oerdegelijk en sterk. Natuurlijk, alles kan kapot, maar bij normaal gebruik zal er echt maar zelden iets mis gaan.

SCHITTERENDE VISSERIJ!

Casters zijn hier meestal het beste haakaas. Vandaag zijn er echter veel meer bliken te vangen dan gewoon-

lijk en die bliken lustten toch ook wel heel graag maden en ook kunst-aas pakten ze heel goed. Zo wordt maar weer eens bewezen dat je altijd een 'open mind' moet hebben. Op het laatst pakken zelfs de (grote) voorns heel graag de maden en het kunst-aas. Op dagen zoals deze is het altijd veel te snel weer tijd om in te gaan pakken. Gelukkig is er nog wel even tijd

Verplicht Elburgs menu: hennep, casters en maden. Mais kan een troef zijn voor de grootste voorns.

De made-spaghetti combi deed het vandaag uitstekend.

Als lijn en elastiek goed staan afgesteld kun je dit soort vissen ook liften.

Met een whip hengel kun je bij uitstek vanuit de hand vissen.

HET GEBRUIKTE MATERIAAL

Het gebruikte materiaal is prima in balans met elkaar. Tijdens de gehele visdag heb ik amper vis verspeeld zien worden door Twan en Mandy, laat staan iets zien breken. Dat is nu precies essentieel bij het succesvol vissen op dit soort wateren.

Elastiek: Browning Stretch 7 Hollow Pole Elastic, 1,9 mm diameter, alleen door het topdeel. Dit relatief kort stukje elastiek zorgde voor de juiste demping bij het aanslaan en tegelijkertijd voor de juiste rek om ook flinke vissen meteen uit het water te kunnen tillen. De tuigjes worden bevestigd via een dacron connector, simpel en doeltreffend.

Lijnen: Browning Cenex Classic Mono van 16/00 (hoofdlijn) en 14/00 (onderlijn). Dit klinkt dik, maar waarom dunner vissen wanneer dat niet nodig is? Met deze nylon-dikte is vrijwel iedere gehaakte vis meteen uit het water te tillen.

Haken: Browning Sphere Classic maat 14 en 16. Dit zijn lichtgewicht, sterke langsteelhaakjes. Een ideaal haaktype voor het vissen met casters, dat in Elburg vaak aas-soort nummer één is.

1,9 mm Browning Xitan elastiek.

De 'dikke' Cenex Classic Mono.

Prachtige casterhaken!

BUITEN DE STEK

Tenslotte nog een tip, zorg er altijd voor dat je overal om je voerstek kunt vissen. Pal tegen een afgemeerd jacht voeren lijkt prima, maar wat ga je doen wanneer (plots) de onderstroming richting de boot stroomt, waardoor je niet meer bij de aangelokte vissen kunt komen? Ga je op dit soort plekken witvissen, dan ga je regelmatig merken dat je de meeste vis vangt op vaak een meter of meer van de voerstek!

om iemand van de kist af te lokken en zelf even te vissen. Wat een heerlijke visdag is dit en niet in het minst omdat ik ook vandaag weer eens heel goed kan zien dat we in Nederland tegenwoordig echt jonge

top vissers hebben waarmee we ook internationaal beter de strijd aan kunnen gaan als dat ik ooit eerder zag. Ja, natuurlijk geldt dat voor Mandy en Twan, maar ik zie vandaag nog veel meer jonge talenten die echt het goede fanatisme lijken te hebben.

VOORZICHTIG

Een prachtige visdag kon vandaag niet uitblijven met bijna geen wind en een stralende zon bij een graadje of zeventien in november. Beter gaan de omstandigheden echt niet worden in dit jaargetijde. Twan en Mandy begonnen vroeg, toen was het nog vrij koel en het duurde even voordat de vissen echt de visstekken gevonden hadden. Daarna werd er goed gevangen, maar toch was alles

anders dan normaal. Waar Elburg normaal gesproken bekend staat om zijn enorme aantallen grote voorns, bestond de vangst vandaag zeker voor meer dan de helft uit flinke blieken en vooral kolbleien. Dat was zeker niet alleen bij Mandy en Twan, ik zag het vandaag overal in de haven. Bovendien werd er relatief ook veel kleinere vis gevangen. Wat telkens weer fascinerend is, de aanbeten zijn zo voorzichtig. Twan en Mandy moesten echt net iets op de bodem vissen om de meeste aanbeten te kunnen verzilveren.

Heb je het over winters havenvissen, dan biedt Elburg het beste wat Nederland te bieden heeft. Wees er wel vroeg bij, zeker in het weekend, want logischerwijs is het op zo'n topstek ook druk met andere vissers. ■

Alhoewel de soortensamenstelling van de vangst anders was dan 'normaal', was het Elburg als vanouds: een flink leefnet vol met vis!

